

AVIS AUX FLAMANDS

Flamand, pissenlit !
Rose sur le fumier, chiendent des talus,
mille fois piétiné,
tape-à-l'œil, soleil insolent,
gras de poule, champ de blé,
où sont les étés d'orge et de froment ?

Sublime composite, tu pavoises à la ronde,
client chez l'ami comme chez l'ennemi.
Orphelin hollandais, provincial français,
toi qui engloutis des marmites bourguignonnes,
tes pères se sont battus pour une langue
qui devait s'appeler maternelle,
mais qui fut codifiée dans une
bible nordique. Et mère Flandre
tartina ses maigres mots
du saindoux de son propre cochon.

Ton lion, grand martyr aux griffes douloureuses,
traîné hors des sables de son Orient calciné
jusqu'aux vertes prairies d'un Occident brumeux,
chasse dans les lotissements; écrasé,
ton lion, sur la route entre Courtrai et Gand.
Désossé, tronçonné, émincé,
regarde-le, ton lion, noir-asphalte,
un nœud d'autoroutes,
bretelles d'accès, bretelles de sortie,
quadrillent le jaune pétant de ton étendard.

Dans toutes tes prairies, mers berceuses,
fleurissent les maisons,
pavots pétrifiés par millions.

Et les pissenlits ? Bah, un enfant les disperse d'un souffle,
ils sont sans défense, une aigrette dans la tête,
du lait maternel dans la tige.

Laisse-toi porter, surfe sur le vent,
canaille pelucheuse,
jusqu'où, qui le dira ?
Hors des districts extérieurs, survole
les forêts ardennaises, la Meuse et l'Escaut,
laisse-toi porter jusque bien au-delà de la mer vénéneuse.

Geert van Istendael

Traduction: Danielle Losman

AAN DE VLAMINGEN

In wat ik zeg

Geen greintje sluimerende minachting.
Ben geen partijganger van partijdigheid.
Zoals jij, zoals hij
Heb ik België als vlakke land,
Gastarbeiderszoon, hier geboren en getogen
Zoals jij, mijn ouders zwoegden hier hun leven lang.
Ik ken geen grenzen tussen talen en landen van herkomst,
Juist het verschil máákt mij.
De andere kant van de medaille scherpt mijn geest.
Te makkelijk, een slachtofferrol à la Vlaams Belang.
To be or not to be fascist? Paranoïde?
Kwestie van geld, status, taal?
"Verdelen om beter te heersen"
Luidt de slogan van het Front National.
En altijd hetzelfde liedje, altijd dezelfde schietschijf

MAAR

De Vlamingen zijn méér waard dan meneer de winter

En dat weet iedereen, van Brusselaar tot Waal, mijn broer.
Dit is geen prietpraat.
Ik heb lak aan elke kampstrijd,
Elke roddel, elke afkeer van een accent.
Wat mij bezighoudt
Is alles wat er in de wereld hier en nu gebeurt:
Alles is mogelijk, alles wordt opeens fantastisch
Wanneer een plejade chansonniers
Over de scheidslijnen tussen de talen heen
Creatief de deur op een kier zet om elkaar te vinden,
Hoe verschillend ze onderling ook zijn.

Broederlijk, allemaal afkomstig uit de vrije ruimte als de albatros

Of ze nu Arno heten, Clouseau, Adamo,
Willy Thomas enzovoort...
Allemaal artiesten van naam,
Maar toch zou ik vooral willen wijzen
Op hun menselijkheid die onze kinderziel verblijdt.
Of je nu zwart bent of blank,
De echte groten herken je aan hun verdraagzaamheid.
En ik, simpele slammer van de nieuwe tijd,
Ik ben zoals zovelen, anti-Waals noch anti-Vlaams.
Ik ben al heel lang **ANTI-KLOOTZAK**.
En dat durf ik verkondigen met slaande trom
Ook als sommigen daarbij knarsetanden...
Zoals men zegt: je leeft maar één keer en je sterft voor zo lang...
Dank u, Merci, Shoukran... **Beste feesten voor iedereen!**

Manza

Vertaling: Frans Denissen

DE TALEN VAN HET PARADIJS

Toen ik klein was, heel klein
op de verschrikkende leeftijd van de vragen
vroeg ik: waar ligt het paradijs?

Paps aarzelde geen moment en antwoordde zelfverzekerd:
altijd tussen twee zeeën zal je,
als je het echt hard probeert,
het paradijs vinden waaruit je nooit weggaat.

Tussen twee rivieren, dacht ik dan,
tussen de Sarela en de Sar,
staat het huis van mijn grootouders, in Compostela.

Tussen twee rivieren, het paradijs, dacht ik direct,
dan wordt de taal die mijn vader spreekt
zeker de taal van het paradijs.

De tijd verstreek, met al zijn verrassingen,
op school vertelden ze mij onomwonden,
en met de stelligheid van een verzonnen dogma:
"het paradijs ligt tussen Eufraat en Tigris,
verre rivieren aan de rand van de woestijn".

Ik vetrok en legde afstanden af in de wereld
en stelde, met enige verbazing, zelf vast
dat het paradijs in de tropen lag, daar,
tussen de Congo en zijn bebloede voedsel,
en de Zambeze die krioelt van de kaaimannen.

Een vriend die die streek bereisde,

vertelde me dat de hele Amazone
met haar wonderlijk web van zijrivieren,
het verloren paradijs was waarover de voorouders
droomden die waren uitgevaren en nooit terugkeerden.

Ik lees in een boek over reizen naar Indië,
uit het begin van de vorige eeuw,
dat tussen de Ganges en de Yamuna
de goden het brahmaanse pantheon oprichtten:
het paradijs waarnaar men nooit meer terugkeert.

Het yin en yang in de onmetelijke rivieren
die doorheen snel veranderend China lopen,
het confuciaanse en taoïstische paradijs,
de drie Engtes van de Blauwe Rivier
en de Parelstroom met zijn prachtige delta.

Nu ben ik hier, in dit onthaalland,
vruchtbaar land, krachtig en lief,
de vlakte van Maas, Schelde en kanalen,
en ik weet heel zeker waar het paradijs ligt,
hier, waar ik eens toekwam om te blijven.

Op straat allerlei klanken door elkaar,
van alle talen die je hier hoort,
gesproken door vrienden en buren, die talen
worden allemaal de talen van het paradijs.

Brussel, 9-10 juni 2007

Xavier Queipo

Vertaling: Bart Vonck

LES LANGUES DU PARADIS

Quand j'étais petit, très petit
à l'âge intimidant des questions,
où est le paradis? demandai-je.

Papa, sans douter un instant, répondit avec assurance:
tu dois toujours le trouver entre deux fleuves,
le paradis dont tu ne sortiras jamais,
si tu t'y efforces vraiment.

Entre deux fleuves, pensai-je alors,
entre le Sarela et le Sar,
où se trouve la maison des grands-parents, à Compostelle.

Le paradis, entre deux fleuves, pensai-je soudain,
alors la langue que parle mon père
doit forcément être la langue du paradis.

Le temps passa, qui apporte tant de surprises,
à l'école, on me parla sans réserve,
catégoriquement d'un dogme inventé:
"le paradis se trouve entre le Tigre et l'Euphrate,
des rivières éloignées au bord du désert".

Je partis parcourir des distances de par le monde,
et me rendis compte par moi-même, avec un certain étonnement,
que le paradis se trouvait là-bas, dans les Tropiques,
entre le Congo nourricier ensanglanté,
et le Zambèze infesté de caïmans.

Un ami qui voyagea par cette terre-là,

déclara que c'est toute l'Amazonie
avec son réseau miraculeux d'affluents,
le paradis perdu auquel rêvaient
les ancêtres qui s'embarquèrent sans retour.

J'ai lu dans un livre de voyages en Inde
au début du siècle passé, qu'entre le Gange et l'Amuna
les dieux situèrent le panthéon brahmanique:
le paradis où jamais on ne retourne.

Le Yin et le Yang dans les fleuves immenses
qui sillonnent la Chine en mutation,
le paradis confucéen et taoïste,
les trois Gorges du fleuve Yang-tsé
et la Rivière des perles, avec son delta merveilleux.

A présent, je suis ici sur cette terre accueillante,
une terre fertile, vigoureuse et affectueuse,
plaine de la Meuse, de l'Escaut et des canaux,
et je sais sans hésiter où se trouve le paradis,
auquel j'arrivai un jour pour y rester.

Dans les rues se fondent divers registres vocaux:
dès lors les langues que l'on entend ici,
que parlent les voisins et les amis:
seront toutes, donc, les langues du paradis.

Bruxelles, 9 et 10 juin 2007

Xavier Queipo

Traduction: Gisèle De Ro

Brief aan de Vlamingen

“ZONDER - sans”

EN DAN en dan
is er in Brussel
de dag zonder auto's
en de stad ademt, ademt,
Ah, dat ruik je, ja,
dat de straten hun auto's kwijt zijn
Het loopt in de straten
het fietst
het bloesemt in de longen
En ik stel ook voor
ik stel voor aan de koning de Vlamingen de Franstaligen de meertaligen
de kinderen de bejaarden de schreeuwerds de planten en de dieren,
aan de stofjes de sprietjes de sterren aan iedereen
ik stel voor, ja ja, om te beginnen
stel ik een dag zonder woorden voor
Weet je, een buitengewone dag
je schudt handen omarmt schouders
stuurt elkaar licht toe met de pupillen
je vindt een taal uit, een taal voor de ogen
en je hoort de fantastische klanken
die incognito door de stad lopen
Ik stel voor ik stel ons voor
wat ons kan verbinden
voorbij onze talen
onze gehalveerde bibliotheken
onze economische krachten
onze geestelijke inzinkingen
Ik stel de dag voor zonder taalgrenzen
Als je wilt, spreek je dan met je handen

En daarna, daarna de dag zonder papieren
De controleurs van onze persoonsbewijzen
kunnen de pot op!
We stoken een groot vreugdevuur
van onze levens van karton!
En als je wilt als je wilt
verander je die dag je voornaam
en heet voortaan Abdel Loubna Alfred Peter Pol Lena
Marieke Josette Marilou Gabriël Nicole of Frida
Hyancint Roos Renilda Peper en Tralala
en zelfs Bruno Simon Lola of De kat
Ik zeg ook dat er de dag is zonder computer
zonder pc zonder schijfgeheugen
We gaan allemaal naar zee, liefst te voet
we lopen van Zoutleeuw
naar De Haan in 't vlakke land
Onze dorstige blikken laven zich aan de horizon
We lopen al lachend terug van De Haan naar Zoutleeuw
en springen vrolijk van het ene woord op het andere
goeiendag bonjour ik ben heureux je suis gelukkig
En een dag zonder gordel rond Brussel
En een enorme gordel van Brugge tot Aarlen
en van Liège-Luik tot Mons-Bergen
en de fietsers spreken een nieuw pidgin, husselen al onze talen dooreen
Een dag zonder federalisme, een dag zonder vliegtuig
niet boven Brussel en niet boven Vlaanderen
en daarna zetten we de luchthaven van Zaventem
op een plaat met wielotjes
en duwen die met volle kracht weg
om de motoren aan te jagen
vanaf Tremolo vanaf Tourines
vanaf Rotselaar vanaf Custinne

vanaf Resteigne of vanaf Zottegem
En daarna nog de dag sans clefs zonder sleutels
en alle deuren staan open
geklapwiek op de Brusselse trottoirs
En de dag zonder dak
We spannen grote zeilen
Daaronder slurpen we thee
en de daklozen en de huisheren
zitten door elkaar te kletsen
babbeleirs op de voetpaden
En ik zeg ik zeg ook
dat er de dag is zonder manieren en complimenten
de dag zonder partij sans-parti-pris
en de journée sans faim de dag zonder einde
de dag zonder rook de dag zonder miserie
la journée zonder familie en de dag zonder électrique
de sterren schitteren in de nacht
onze lichtjes voor iedereen
En la journée zonder schoenen
Die, ah die,
die is te gek die dag
Alle vrijgemaakte voeten draven over de straatstenen
een horde landlopers zwemt over Brussel uit
En de dag zonder vlag sans coq en zonder leeuw
een regenboog spant zich boven België
De dag zonder grenzen de dag zonder zorgen
De dag zonder bijbedoelingen de dag zonder één rooie duit
je schenkt je wisselt je verruult je spullen
De dag zonder snelheid met onze pikkels
op 't ritme van de kreupelen de kinderen de schildpadden
La journée sans de dag zonder zonder zonder
Hoe mooi echt mooi

al die dagen die opgaan als de nacht eindigt
En deze, juist vandaag,
met mijn tong die tot diep in de nacht
de journées-zonder kan aframmelen
En als een aardbeving
in het midden van het land
alles wegveegde?
Die zou ongetwijfeld
ook de taalstrijd meesleuren
Ik weet niet goed waar de aarde zich zou openen
ik zou midden in het heelal vallen
zonder zin om te kiezen.
Ik hou zo van onze accenten
de straatnamen zingen meertalig
en mijn ziel laaft zich aan alle landschappen
Een brief aan de Vlamingen?
Ik heb mijn hart in Brussel
mijn voeten in Walenland
mijn haren in Vlamenland
Ik spreek Frans
en mijn bloed stroomt driekwart Vlaams
Allez allez allez, nu zwijg ik
Eén goesting doorstroomt me: meedoen.
Ik groet u, Flandriens!

Laurence Veille

Vertaling : Frans Denissen

Géographique

Nous descendons des collines rases,
nous gagnons les arbres en trébuchant, nous greffons
au moyen de pointes sèches du gel dans l'écorce.

Taisez-vous, collines. Ne menacez pas de vos mâchoires
les toits au creux de vos aisselles,
ne décevez pas la confiance dans la broussaille.

Et ne criez pas de joie. Parlez par la gorge des ruisseaux.
Les mots sursautent, palpitent aux choses qu'ils chantent. Que nous
chantons,
sans jamais les toucher.

Geert van Istendael

Traduction : Danielle Losman

Berceuse pour insomniaques

Tu vois les tuyaux des cheminées sur les toits, la nuit ?
Ils pendent à des fils, que tu ne vois pas.
Les étoiles, tu crois les connaître, loin, là en haut,
Ce sont les trous d'où partent les fils,
Et d'où descendent lentement
de lourdes maisons qui vont se poser
Sur les blessures de la terre.
Et à l'intérieur des maisons, c'est plein de baume,
plein de sommeil bleu-nuit,
Qui glisse le long des fils dans la cheminée
Et borde, écoute, console
Comme seul un toit sait consoler.

Geert van Istendael

Traduction : Danielle Losman

“Demente dimensies...”

Een wereld van demente dimensies van waarboven
Ik duivelse torens zag die de schoonheid van de hemel wilden bestormen.
Geprezen zij de Eeuwige die de slechtheid aanschouwt.
Ik bedwing mijn tranen en laat mijn inkt galkleurig vloeien,
Schilder de ontredde van elke dag waarvan ik de wonden voel!
Op de tijdschaal evenveel toekomstige Satans als satanische toekomstigen,
Wij, ‘dissidenten’, werpen daartegen barricaden op,
Ook al bijten we onze tanden stuk op hun verderfelijke palmares.
Altijd in touw, voltijds, midden erin.
Niet te verwonderen dat we weten vanwaar de wind waait.
Daarom beschermen we het best onze voorhoede.
We zullen alles doen om er gezuiverd uit te komen.
Ondanks alles behoren we tot die bevlogen schrijvers
Die trots trouw zijn gebleven aan hun inzet
Voor het hier en nu. Voor niets ter wereld zijn we te koop
Tenzij we op een dag vrouwen en kinderen kunnen redden.

Anders gezegd: we hangen niet de dandy uit.
Natuurlijk, als we met woorden zwaaien
Komen we nog niet aan de enkels van Gandhi,
Maar dat wéten we tenminste en jij weet:
Juist door die nederigheid komen we er groter uit.
Terwijl de misdaad ongestraft blijft doorgaan achter het masker
Van een hoop staatslieden zonder enige wroeging
Over een hoop moorden...
Kijk naar die lange lijsten volkenmoorden, geschreven door ezels die
beslissen...
De hoop op vrede sterft, de zin voor waarden legt het af
Tegen belangenconflicten, burgeroorlogen breken uit.

De grote mogendheden gaan uit hun bol, niks verbaast ze nog...
Kijk naar hun luchtlegers die klaarkomen
Met een even moorddadige strategie als Bin Laden
En zijn bende psychopaten.
Luister, broertje, achter 11 september zit meer dan een datum
Van een Amerika in rouw of een G. Bush die de kijkcijfers laat knallen!

Ik had hun opzet al snel door,
Niet moeilijk trouwens!
Anderen hebben mij dat grondiger voorgedaan
En zijn geëindigd voor een executiepeloton.
Vrede zij hun ziel, weg met de onverlaten, de hoop kwijnt weg, de dood
draait dol!
Het gekkenhuis van de dood: die waanzinnige topconferenties
Bezig de wereld helemaal naar hun hand te zetten
Zich beurtelings verschuilend achter hun onschendbaarheid.
Afgodentorens die oprijzen naar het beeld van deze geldeeuw
Die monopolie markten opent
Terwijl het volk in de stront rolt!
Geen goed woord van mij voor dit onkruid!
Wrange woorden, graankorrels waarheid
Die mijn pen wil zaaien
In deze aarde die al even dor van hart is
Als de triomf van het kwaad die aanbreekt...

Manza

Vertaling: Frans Denissen

“Een aanzet...”

Niet méér dan een aanzet, alleen voor mijn naasten,
Niet voor mijn zakken, met mijn rap wil ik je niet uitschudden
Om aan het stuur van een Porsche te belanden!
Wat me wordt verweten, is mijn smoelwerk!
Mijn woorden komen recht uit mijn buik,
Als schrijver en vertolker blijf ik trouw
Aan mijn pessimistische hartenkreet!
Berg je schijnwerpers dus maar op, jouw zanger ben ik niet!
Voor jouw “Dernière Heure” blijf ik die aartsvijand,
Koeskoes- en tajinevreter, een vuistslag in je stembus!
Hier geneer en deprimeer ik al 40 jaar lang.
“N’hal waldék”, de pot op met dat verdrukkende systeem
van profiteurs dat de armen versmacht!

De tijd is dus rijp voor pijn, de miskleunen wegen loodzwaar.
Zeg maar dat die niet alleen *hun* naasten treffen...
Maar ook de mijne, vandaar deze aanzet: min of meer
Een poging om aan het onbehagen te ontsnappen.
Een ode aan de risico’s, met de hand op het hart!
Wat je op plaat zet, is onbetaalbaar:
Een mengeling van rebelse aanzetten,
Weg van een hoop klootzakken
Die zich tegen valse, platvloerse inhouden aanschurken!
Vroeger zoals nu is het: broeders tegen broeders,
Zenuwen tegen zenuwen!
Niks aan te doen, dat gaat maar door mekaar
Om zeep te helpen met bulldozers, legers folteraars
Op het menu van de helledagen: doden bij het openingsnieuws,
Als festijn de bittere nasmaak van terechte angst
En als dessert een sorbet van kerkhoven

Die je verslinden waar je bijstaat!

“Mmmm, dat heeft gesmaakt, hoop ik...”

Manza

Vertaling: Frans Denissen

Vanuit de lucht

Vanuit de lucht is alles anders:
wolken van flamingo's en reigers,
vulkanen met groenige lagunes,
gletsjers en morenen die stromen naar zee.

Vanuit de lucht bestaat miserie niet,
de schaduwen op de duinen verbergen geen oorlog,
en de ijsplaten praten niet voortdurend over de winter,
de katoenvelden zijn geen slavenkerkhoven.

Vanuit de lucht is alles anders:
onwezenlijke paarden en rotsspleten,
bossen weggevaagd door opzettelijk vuur,
ruïnes verloren onder een mantel van zand.

Vanuit de lucht bestaat miserie niet,
de verschroeide steden zijn sterren aan een groen firmament,
de krottenwijken lijken wel mooi in hun kleurnuances,
de sprinkhanenplagen zijn wolken van prachtige nevel.

Vanuit de lucht is alles anders:
het vee dat in Uruguay blij een rivier doorwaadt,
de paaldorpen in de Filipijnse rivieren,
de caravanen van dromedarissen die in Tombouctou aankomen.

Vanuit de lucht is de miserie verschillend,
ze verbergt zich in de wijdte, ongezien.

Wie weet is het daarom dat conformistische geesten

luchtfoto's verkiezen.

Xavier Queipo

Vertaling: Bart Vonck

VU DU CIEL

Vu du ciel tout est différent:

les nuées de flamants et de hérons,
les volcans et l'eau verdâtre des cratères,
les glaciers et les moraines glissant vers la mer .

Vue du ciel la misère n'existe pas,

les ombres sur les dunes ne dissimulent pas la guerre,
les plaques de gel ne prouvent pas la permanence de l'hiver,
les champs de coton ne sont pas des cimetières d'esclaves.

Vu d'en haut tout est différent:

les chevaux chimériques et les crevasses dans la roche,
les forêts anéanties par l'incendie provoqué,
les ruines enfouies sous un manteau de sable.

Vue de haut la misère n'existe pas,

les villes incendiées sont des étoiles dans un firmament vert,
les bidonvilles font bel effet, avec leurs bigarrures,
les fléaux de sauterelles sont des nuées de brouillard merveilleux.

Vu d'en haut tout est différent:

un troupeau traversant joyeux une rivière de l'Uruguay,
les villages lacustres dans les rivières des Philippines,
les caravanes de dromadaires arrivant à Tombouctou.

Vue du ciel la misère est différente,

se fond dans l'immensité et ne se voit pas.

Pour cela sans doute les esprits bien-pensants
préfèrent-ils toujours les photographies aériennes.

Xavier Queipo

Traduction : Gisèle De Ro

De onderzeese taveerne

Weggezonken in slijkerige bodems
waar stromingen elkaar kruisen,
aan de voet van de immense rots die oprijst uit de zee,
en die men in Finisterre 'O centolo' noemt,
staat een taveerne van ontmoetingen en weemoed.

Beladen met verhalen en legendes,
met ware anekdoten en leugens,
met verzonnen werelden en verleden tijden, komen
daar degenen aan die altijd zout, zand en water zijn,
algenstof en voedsel voor steen- en hondshaaien.

Ze vertellen over transatlantische reizen,
over de drijfzandgebieden van de Maagdenrotsen,
(daar op Newfoundland,
over de Jongens-, en de Russische Zee,
over de Zee van het Wonder en de reuzenstokvissen,
varkens in een zee vol canyons en algenweiden.

Ze praten en blijven maar praten
over de verderfelijke sirenen die ze kruisten,
op hun grijze omvaart tussen de golven van het getij,
over monsters die hun schepen lieten kapsijzen,
over windvlagen van orkaan en veel schrik.

Ze vertellen over middernachtzon en noorderlichten,
over de Beren- en Paardeilanden, over de ijsbanken,
over de wolken van meeuwen en sternes,
van bassaanganzen en pijlstormvogels,
die rakelings overvliegen op zoek naar hun portie ingewanden,

die de druiplijst van het vispark in een bloedstroom uitspuwt.
Ze praten zonder verpozen over hun kinderen,
over wat ze eerst en dan nooit meer voor hen wilden,
over de afwezige geliefden, vrouw of man,
over wat had kunnen zijn maar wat de zee in schuimkoppen
verzwolg,
met de onverklaarbare woede en kilheid van de bliksem.

Ze vertellen en blijven vertellen,
als oude Simbads die dromen over verhalen,
over eendenmossels ingebed in liezen en voeten,
die de zeven zeeën en nog eens zeven doorliepen,
tot ze terugkeren naar het einde van de wereld,
in 'O Centolo'.

Ze praten over overtochten en verre havens,
over Eskimovrouwen en Scandinavische kapiteins,
over matrones die dienden op communistische schepen,
over boeddha's die de Japanners iedere middag voeden,
over de miserie van Dakar en de rijkdom van Kaapstad.

Ze hebben net vreemde schatten aangetroffen in hun tuig,
reuzeninktvis en tonnen grijze barnsteen,
tonijnen zo groot als kalveren en traktorwielen,
restanten van schipbreuken en trillende lijken,
wijnamforen en koraaldiamanten.

Weggezonken in slijkerige bodems,
aan de voet van de immense rots die oprijst uit de zee,
staat een taveerne van ontmoetingen en weemoed,
waar men in nachten van zwaar noodweer
het voorouderlijke bidden van verdwenen zeelui hoort.

Finisterre, 2002, waar de zee wegen opent

Xavier Queipo

Vertaling: Bart Vonck

LA TAVERNE SOUS-MARINE

Immergée dans les fonds vaseux,
là où les courants s'entremêlent,
au pied de l'immense rocher qui émerge de la mer,
celui qu'au Finistère on appelle "le Centolo",
il y a une taverne hantée de retrouvailles et de nostalgies.

Là descendent chargés de récits et de légendes,
d'anecdotes authentiques ou mensongères,
de mondes inventés et révolus,
ceux qui dorénavant seront sel, et sable, et eau,
poudre d'algues et pâture pour les requins et les roussettes.

Ils racontent leurs voyages transatlantiques,
les zones sablonneuses des Rochers Vierges, là-bas à Terre-Neuve,
la Mer du Gamin et du Russe surtout,
la Mer du Miracle et les morues géantes,
les phoques dans une mer où prolifèrent abysses et prairies d'algues.

Ils parlent et ne cessent de parler
des sirènes perverses qu'ils ont rencontrées,
au cours de leur périple gris au milieu des vagues de la marée,
des monstres qui firent chavirer leurs bateaux,
des vents violents produisant une grande frayeur.

Ils racontent le soleil de minuit, les aurores boréales,
les îles aux Ours et du Cheval, les banquises de glace,
les nuées de mouettes et de sternes, de fous et de fulmars,
qui d'un vol rasant attendent une ration de viscères,
que décharge dans un fleuve de sang la gouttière du pont.

Ils parlent sans arrêt de leurs fils,
de ce qu'ils auraient aimé pour eux mais plus maintenant,
de la séparation des fiancées et de leurs amoureux,
de ce qui aurait pû être et que la mer a englouti dans ses vagues
écumeuses,
avec l'inexplicable fureur et l'indifférence de l'éclair.

Ils racontent et ne se lassent pas de conter,
ces vieux Simbad rêveurs d'histoires,
aux anatifes incustrés dans l'aine et les pieds,
qui parcoururent les sept mers et sept autres encore,
jusqu'à retrouver le "Centolo" en revenant du bout du monde.

Ils parlent de traversées et de ports lointains,
de femmes esquimaudes et de capitaines scandinaves,
de matrones travaillant sur les bateaux communistes,
des bouddhas que les Japonais nourrissent chaque soir,
de la richesse du Cap et des misères de Dakar.

Ils ont découvert d'étranges trésors dans les gréments,
des calmars géants et des tonnes d'ambre gris,
des thons gros comme des veaux et des roues de tracteur,
des vestiges de naufrages et des cadavres palpitants,
des amphores de vin et des bijoux de coraux.

Submergée dans les fonds vaseux
au pied de l'immense rocher qui de la mer émerge
il y a une taverne hantée de retrouvailles et de nostalgies,
où par les nuits froides de forte tempête
on écoute la prière ancestrale des marins disparus.

Finistère, 2002 Là où la mer ouvre des voies

Xavier Queipo

Traduction : Gisèle De Ro

Lopen - Etappe 0

Je kunt zitten,

je kunt staan.

Je kunt je niet verroeren,

je kunt bewegen.

Je kunt stilzitten

of stilstaan.

Je kunt bewegen om je te verplaatsen

of bewegen om ter plaatse te blijven.

Je kunt je zittend verplaatsen,

je kunt je staand verplaatsen.

Je kunt je zittend langzaam verplaatsen,

je kunt je zittend bliksemsnel verplaatsen.

Je kunt je staand verplaatsen zonder je voeten te verroeren,

je kunt je te voet verplaatsen.

Elke ware mens ademt met zijn hielen,

zei Tsjwang-tse.

Je kunt hard lopen, je kunt zachtjes lopen.

Je kunt met of zonder schoenen lopen,

binnen of buiten, spiernaakt of gekleed.

Je kunt lopen met een rugzak, een handtas of zonder tas.

Je kunt alleen of samen lopen, met of zonder doel,

met een eigen huis of dakloos, met papieren of zonder papieren,

bereikbaar met een mobieltje of onbereikbaar zonder mobieltje.

Om te lopen kun je de kortste of de langste weg tussen twee punten nemen.

Je kunt lopen om te slenteren

je kunt lopen om te dromen

je kunt lopen om te lachen

je kunt lopen om te huilen

je kunt lopen om te bidden

je kunt lopen om te lopen

je kunt zomaar lopen.

Als ik dood ben, loop ik niet.

Als ik loop, ben ik niet dood.

Als ik loop, daag ik de zwaartekracht uit:

tussen twee stappen zweef ik even.

Ik kan lopen in Azië Afrika Amerika Australië Patagonië Mexico Frankrijk
Zwitserland Wallonië Vlaanderen Brussel België.

Ik kan lopen over asfalt stof aarde water glas plastic,

door vuur in de wind op de maan, sinds 1969 kan ik op de maan lopen.

Als ik buiten loop, heb ik contact met het heelal.

'Hoewel mensenvoeten maar een klein hoekje aarde innemen, kan de
mens over de eindeloze aarde lopen dankzij de ruimte die hij *niet*
inneemt,' zei Tsjwang-tse.

Toen ik pas had leren lopen, kon ik moeilijk blijven staan.

Ik leerde lopen om mijn ouders te verlaten,

toen ik daarna drie was, ging ik op school zitten.

Ik kan een beroep kiezen waarbij ik veel zit,

of een waarbij ik veel loop.

Thuis ga ik zitten

om te eten te werken te lezen groenten te schillen tv te kijken een bad te
nemen te breien een glas te drinken me te ontspannen te telefoneren te
computeren.

Thuis ga ik staan

om groenten te schillen eten te koken naar de telefoon te rennen van de
ene kamer naar de andere te gaan schoon te maken te dansen te
springen van vreugde.

Op straat gebruik ik mijn voeten

om van de ene plaats naar de andere te lopen boodschappen te doen naar
de bus te rennen te gaan stempelen te betogen.

Loopt mijn lichaam? Loopt mijn hart? En mijn longen en mijn schoenen en
mijn handpalmen en mijn wenkbrauwen en mijn adem? Loopt mijn adem?

Stevenson zei:

'Ik heb twee dokters, mijn linkerbeen en mijn rechterbeen.'

Als ik loop, klaren mijn gedachten op.

Als ik loop, let ik op de uren van het heelal en niet op die van de trams.

Als ik loop, ben ik traag.

Als mijn geest is opgedraaid, verliest mijn ziel haar rust.

Ik ben een thermodynamische machine, rendabeler dan gelijk welk modern voertuig en doeltreffender dan de meeste dieren.

Ik kan gewoon uit liefde voor de wind en voor de aarde lopen.

Het is het verhaal van een meisje, het is het verhaal van een meisje,
ze wordt verliefd op rode schoenen in een etalage.

Haar moeder zegt: nee, mijn kind, ze zijn te mooi voor jou.

Op een dag krijgt het meisje ze toch te pakken,

en wanneer zij ze aantrekt,

kan ze niet meer stoppen met lopen,

om de aarde te lopen, om de aarde te lopen,

ze kan nooit meer, nooit meer stoppen

met om de aarde te lopen, om de aarde te lopen,

met haar rode schoenen, met haar rode schoenen

die maar om de aarde blijven lopen,

die haar doen dansen, rennen, springen, struikelen, uitglijden,

lopen lopen lopen lopen lopen lopen lopen

lopen lopen lopen lopen lopen lopen lopen,

en om haar te stoppen, om haar te stoppen,

moet men haar voeten

afhakken.

Laurence Veille

Vertaling: Frans Denissen

Vossenplein

Halfoogst 17u30

Ik heb een afspraak met een piepjonge
rapper die niet opdaagt
Of ben ik te laat gekomen?
De bomen zijn de hele tijd verbaasd
tussen hemel en aarde
Ik heb een afspraak met twee vogels
ze scheren over het plein
duiven
Ik heb een afspraak met
drie zwarten die naar niemand luisteren
Met Nao groene rok rode laarsjes
haar lief en haar kind
die in de verte
gelijkwijdig passeren
Hij duwt hollend de buggy voort
zij haalt ze in
hij neemt weer een voorsprong
zij haalt ze in
hij stormt opnieuw vooruit
zij haalt ze in
en wekt in mij
de herinnering aan Matthieu
voor altijd hangend
aan een boom die ik niet ken
in een voorstad van Parijs
Ik heb een afspraak met een vrouw alleen
ze loopt scheef
frunnikt aan haar kapsel
strijkt het naar achter

laat het weer los
strijkt het naar achter en laat het los
En vier oudjes
sjokken voor mijn ogen voort
heffen hun blik
naar de wijzerplaat van de kerk
'Onze Lieve Vrouw Onbevlekt Vossenplein'
leest een van hen van het plaatje
boven mijn rechterschouder
Het is Maria's feest vandaag
besef ik nu
En voor de tweede keer
heb ik een afspraak
met de gebogen man
wit haar
bleekgroen gebreid vest
beige gympies
handen gekruist op de rug
rond een dichte blauwe paraplu
hij loopt schuin voorbij
Zorgeloosheid van halfhoogst
gezetten op een bank
voor de Onze-Lieve-Vrouw-Onbevlekt-kerk
En drie verstarde figuren
zijn etalagepoppen
daarna valt het kindje
op de knieën
aan de voet van zijn moeder
slaakt een kinderkreetje
En die man
gebogen hoofd
groen vilten jagershoedje

grijs jasje
blauwe jeans
handen in de zakken
Sleepvoetend
bekijkt hij hen
En op het caféterras
daarnaast
slaat een hand die hem kent
de rand van zijn hoed neer
Het is halfoogst
op de bank van het
Vossenplein
met spleten vol
geheimzinnig afval
Ik heb een afspraak
met een piepjonge
rapzanger
gisteren ontmoet
in de Delhaize
Ik zit
op de oever van een rivier
Het belletje van de ijscoman
rinkelt de lucht betreft
een dik grauw wolkenpak
Vóór de
regen
keer ik
naar huis
terug.

Laurence Veille

Vertaling: Frans Denissen